

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สื่อภาพยนตร์ในฐานะสื่อมวลชนมีบทบาทและอิทธิพลต่อคนในสังคมเป็นอย่างมาก นอกจากจะให้ความบันเทิง ภาพยนตร์สามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติความคิดเห็น และพฤติกรรมของมนุษย์ได้ เพราะภาพยนตร์สามารถเข้าถึงประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศด้วยความได้เปรียบที่ว่าไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของเพศ วัย หรือระดับการศึกษาของผู้ชม กล่าวได้ว่าการชมภาพยนตร์กลายเป็นกิจกรรมยามว่างในชีวิตประจำวันได้

ปัจจุบันภาพยนตร์ไทยได้รับกระแสตอบรับดีขึ้น เนื่องจากภาพยนตร์ไทยมีการพัฒนาในเรื่อง บทภาพยนตร์ มุมมองใหม่ เทคนิคการถ่ายทำ รวมไปถึงกิจกรรมทางการตลาดที่สนับสนุนการ โฆษณาประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ มีการสร้างจุดขายสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนหันมาชมภาพยนตร์ไทยมากขึ้น ที่ผ่านมามีภาพยนตร์ไทยหลายเรื่องที่ประสบความสำเร็จสามารถสร้างรายได้และชื่อเสียงให้กับประเทศ อาทิภาพยนตร์ไทยเรื่องกวน มึน โฮ ภาพยนตร์ไทยเรื่องสุดเขตสเลดเปิด ภาพยนตร์ไทยเรื่องสิ่งเล็กๆ ที่เรียกว่ารัก เป็นต้น มีภาพยนตร์ไทยที่มุ่งสู่ตลาดโลก เช่น เรื่องต้มยำกุ้งที่สามารถขึ้นไปอยู่บนตาราง บ็อกซ์ออฟฟิศในสหรัฐฯและอีกหลายเรื่องเป็นที่ยอมรับในเทศกาลภาพยนตร์ อย่างเช่น เรื่องลุงบุญมีระลึกชาติ ได้รับรางวัลปาล์มทองคำจากเทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์ ครั้งที่ 63 (ค.ศ. 2010) นับเป็นภาพยนตร์จากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เรื่องแรกที่ได้รับรางวัลนี้ และเรื่องที่รักคว่ำรางวัล Tiger Awards จากเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติรอตเตอร์ดาม ครั้งที่ 40 ประเทศเนเธอร์แลนด์ ทำให้ภาพยนตร์ไทยได้ประกาศศักยภาพในเวทีภาพยนตร์โลกได้อย่างภาคภูมิใจสร้างชื่อเสียงสู่ประเทศไทย สิ่งเหล่านี้สามารถบอกได้ว่า หากผู้สร้างภาพยนตร์ไทยสามารถพัฒนาศักยภาพของกระบวนการ

ผลิตภาพยนตร์ไทยให้มีคุณภาพและตรงกับความต้องการของผู้บริโภคแล้วจะทำให้ภาพยนตร์ไทยทันสมัยขึ้นและมีคุณภาพเทียบเท่ากับภาพยนตร์ต่างชาติได้

นอกจากนั้นภาพยนตร์ยังเป็นสิ่งสะท้อนถึงมรดกทางวัฒนธรรมของชาติเหมาะแก่การใช้เป็นหลักฐานเพื่อการค้นคว้าเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของตัวละครที่ผูกขึ้นจากชีวิตจริงของผู้คนในสังคม การแต่งกาย ภาษาพูด ฉาก สถานที่ และอื่น ๆ เมื่อเวลาผ่านไปสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์นี้ยังมีคุณค่าแก่การศึกษามากขึ้น ภาพยนตร์จึงเป็นเหมือนเอกสารทางสังคมอันมีชีวิตชีวาและใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ในตลาดภาพยนตร์ไทย อาทิ ผู้สร้างภาพยนตร์ บริษัทที่ประกอบเกี่ยวกับภาพยนตร์ บริษัทตัวแทนจำหน่าย เป็นต้น ควรวิเคราะห์ทิศทางและรสนิยมของผู้บริโภคเพื่อเป็นช่องทางในการดึงดูดความสนใจเนื่องจากภาพยนตร์ไทยยังประสบปัญหา คือ เป็นธุรกิจที่ไม่สามารถคาดคะเนความต้องการของผู้ชมได้และยังต้องแข่งขันกับธุรกิจภาพยนตร์ต่างประเทศที่มาจัดฉายในโรงภาพยนตร์อีกเป็นจำนวนมากการสร้างภาพยนตร์ไทยจึงควรเข้าถึงและตรงกับความต้องการของผู้บริโภคมากที่สุดและขาดทุนให้น้อยที่สุดทั้งนี้ ภาพยนตร์มีกลุ่มวัยรุ่นเป็นผู้ดูกลุ่มใหญ่ เหตุผลประการแรกคือ วัยรุ่นมีพฤติกรรมคือชอบทำกิจกรรม อยู่ในวัยที่มีกำลังบริโภคสูง ตัดสินใจเร็วไม่ยึดติดเหมือนคนรุ่นก่อนชอบสิ่งแปลกใหม่และเปิดรับสิ่งใหม่เสมอ เป็นกลุ่มเป้าหมายกลุ่มหนึ่งที่ไม่คิดมากในการเลือกชมภาพยนตร์และถือว่ยังเป็นคนในสังคมไปอีกนาน เหตุผลประการที่สองก็คือ ภาพยนตร์ไทยสามารถคลายความเครียดจากชีวิตประจำวันและการเรียนได้ ดังจะเห็นได้จาก การวิจัยของ ศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์ (2542, หน้า 44) พบว่า กลุ่มคนที่มีอายุ 15-24 ปี เป็นกลุ่มที่นิยมไปชมภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์มากที่สุดคือ ร้อยละ 44 รองลงมาคือกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 25-34 ปี ร้อยละ 36 กลุ่มที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป ร้อยละ 20 ซึ่งข้อมูลข้างต้นจึงน่าสนใจเป็นอย่างยิ่งว่าผู้สร้างบทภาพยนตร์จึงต้องศึกษาธรรมชาติของวัยรุ่นและสร้างสรรค์ภาพยนตร์เพื่อเรียกร้องความสนใจจากกลุ่มวัยรุ่นว่ามีองค์ประกอบในการสร้างภาพยนตร์ด้านใดบ้างที่ทำให้กลุ่มวัยรุ่นจะชอบภาพยนตร์ไทยมากขึ้น

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาความพึงพอใจของวัยรุ่นต่อการชมภาพยนตร์ไทยในกรุงเทพมหานครว่าวัยรุ่นมีความสนใจชมภาพยนตร์ไทยประเภทอะไร มีองค์ประกอบด้านใดบ้างที่จะส่งผลให้ผู้ชมเลือกชม

ภาพยนตร์ไทยรวมถึงข้อมูลที่ได้นั้นจะช่วยให้ผู้สร้างภาพยนตร์ไทยนำไปปรับปรุง แก้ไข ในการผลิตและสร้างภาพยนตร์เพื่อให้วัยรุ่นหันมาเลือกรับชมภาพยนตร์ไทยมากขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาเรื่องความพึงพอใจของวัยรุ่นต่อการชมภาพยนตร์ไทยในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาลักษณะของวัยรุ่นผู้ชมภาพยนตร์ไทยในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเลือกชมภาพยนตร์ไทยของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาองค์ประกอบในภาพยนตร์ไทยที่มีผลต่อการตัดสินใจรับชมของวัยรุ่น

ในกรุงเทพมหานคร

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเลือกชมภาพยนตร์ไทยของวัยรุ่นใน

กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการวิจัย

1. ลักษณะของวัยรุ่นแตกต่างกัน มีผลต่อการเลือกชมภาพยนตร์ไทยแตกต่างกัน
2. พฤติกรรมของวัยรุ่นในการเลือกชมภาพยนตร์ไทยต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจในการชมภาพยนตร์ไทยแตกต่างกัน
3. องค์ประกอบของภาพยนตร์ไทย จะมีผลให้วัยรุ่นตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ไทยแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาความพึงพอใจของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะประชากรวัยรุ่นอายุ 13-24 ปี โดยได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่น ที่เข้าชมภาพยนตร์ไทยในโรงภาพยนตร์ในกรุงเทพมหานคร

นิยามศัพท์เฉพาะ

ภาพยนตร์ไทย หมายถึง ภาพยนตร์ที่บริษัทผู้จัดจำหน่ายภาพยนตร์ไทยในประเทศไทยจัดแจ้งต่อ แผนกควบคุมภาพยนตร์ กองทะเบียน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เมื่อครั้งนำภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ไปเข้ารับการตรวจพิจารณาก่อนนำออกฉายทางโรงภาพยนตร์ว่าเป็นภาพยนตร์จากประเทศไทย

ความพึงพอใจ หมายถึง การยินดีพร้อมใจและมีทัศนคติทางบวกต่อการชมภาพยนตร์ไทย

วัยรุ่น หมายถึง กลุ่มประชากรที่มีอายุระหว่าง 13-24 ปี ไม่จำกัด เพศ การศึกษา และอาชีพ มีพฤติกรรมเคยเข้าชมภาพยนตร์ไทย

องค์ประกอบของภาพยนตร์ หมายถึง ส่วนประกอบต่าง ๆ ที่รวมอยู่ในภาพยนตร์ ได้แก่

1. ประเภทของภาพยนตร์ หมายถึง การจำแนกภาพยนตร์ออกเป็นประเภทตามลักษณะเนื้อหาและรูปแบบภาพยนตร์ การวิจัยในครั้งนี้ได้แบ่งภาพยนตร์ออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ภาพยนตร์แอคชั่น ภาพยนตร์ตลก ภาพยนตร์ชีวิต และภาพยนตร์ลึกลับ ตื่นเต้น สยองขวัญ

2. คารานำแสดง หมายถึง ผู้ที่มีบทบาทเป็นตัวหลักในการนำแสดงในการดำเนินเรื่องของภาพยนตร์

3. ผู้กำกับภาพยนตร์ หมายถึง ผู้รับผิดชอบเลือกเฟ้นการจัดแบ่งงานด้านศิลปะของการจัดแสดงทั้งหมดเป็นผู้นำ ผู้ชี้ทาง ผู้เชื่อมโยงส่วนประกอบต่าง ๆ เพื่อให้เป็นผลงานภาพยนตร์หนึ่งเรื่อง

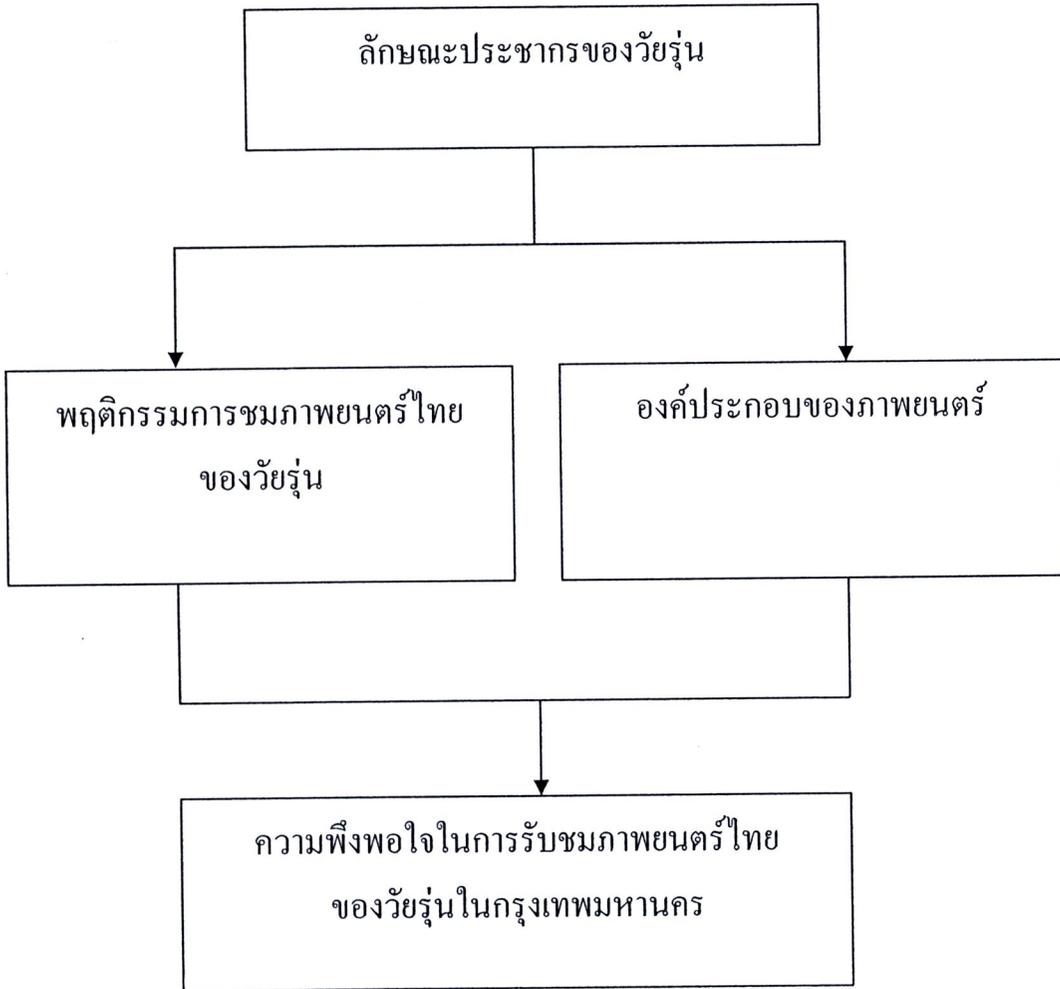
4. เทคนิคการถ่ายทำ หมายถึง เทคนิคการถ่ายทำ การตัดต่อลำดับภาพ การบันทึกเสียง และเทคนิคพิเศษต่าง ๆ ที่ใช้ในการสร้างภาพยนตร์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แนวทางไปประยุกต์สร้างสรรค์และผลิตภาพยนตร์ไทยให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ภาพยนตร์ไทยได้อย่างถูกต้อง
2. ได้แนวทางแก่บริษัทผลิตภาพยนตร์ บริษัทจัดจำหน่ายและผู้ที่อยู่ในธุรกิจภาพยนตร์ได้พัฒนาให้สามารถแข่งขันกับภาพยนตร์ต่างประเทศที่มาจัดจำหน่ายในประเทศไทย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ



ตัวแปรตาม

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย